

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

P. de Bes (JA21)
(d.d. 26 juni 2026)

Nummer
4432

Onderwerp
Schriftelijke vragen n.a.v. correspondentie tussen GS en lokale agrariërs
Bodegraven-Noord

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Naar aanleiding van recente correspondentie van Gedeputeerde Staten met agrariërs in het gebied rond Bodegraven-Noord, waarin wordt erkend dat provinciale werkzaamheden kunnen leiden tot het wegvallen van wateraanvoer en -afvoer voor omliggende percelen, stelt JA21 vragen over de zorgvuldigheid van uitvoering, de juridische risico's en de omgang met betrokken burgers. Deze vragen richten zich niet op de uitkomst van individuele geschillen, maar op het bredere provinciale handelen en de naleving van wettelijke en vergunningtechnische verplichtingen.

- 1. Erkent GS dat in de brief van 23 juni 2026 wordt gesteld dat percelen "(mogelijk) geen wateraanvoer en waterafvoer meer hebben" als gevolg van provinciale werkzaamheden?
Hoe verhoudt deze erkenning zich tot de verplichting uit voorschrift 3.1 van watervergunningen om in alle fasen van het werk wateroverlast en schade te voorkomen?*

Antwoord

De inzet van GS is erop gericht de watertoevoer naar de agrarische percelen tijdens de natuurinrichtingswerkzaamheden te borgen. Zolang dit niet geborgd is, worden bedoelde percelen niet afgesloten.

- 2. Waarom kiest GS ervoor om werkzaamheden uit te voeren terwijl beroepsprocedures nog lopen en noodzakelijke maatregelen niet uitvoerbaar zijn?
Welke dringende omstandigheden rechtvaardigen deze keuze?*

Antwoord

De brieven zijn verstuurd na een zorgvuldig traject waarbij ook gesprekken zijn gevoerd met de betrokken agrariërs. De werkzaamheden zijn nodig, als onderdeel van de inrichting van Natuurnetwerk Nederland (NNN) waartoe Provinciale Staten heeft besloten.

Eerdere verzoeken om voorlopige voorziening tegen besluitvorming ten behoeve van de natuurrealisatie zijn afgewezen door zowel rechtbank (watervergunning), als Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (bestemmingsplan en wijzigingsplan).

3. *Op welke wettelijke grondslag baseert GS de stelling dat zij “gerechtigd is een procedure tot toestemming en toegang te starten” tegen een particuliere grondeigenaar?
Kan GS de exacte bepaling(en) noemen waarop deze bevoegdheid rust?*

Antwoord

Artikel 5.56 van het Burgerlijk Wetboek is in dit geval de basis om andermans eigendom tijdelijk te gebruiken. In dit geval werkt de provincie aan de realisatie van een groot maatschappelijk belang..

Ná verzending van de brieven is echter geconstateerd dat waarschijnlijk een 2^e duiker nodig is in een dam van dezelfde particuliere grondeigenaar.

Daarom overwegen provincie en de samenwerkingspartners uit de gebiedsovereenkomst nu opnieuw of het bezwaar van het individu opweegt tegen de realisatie van noodzakelijke watermaatregelen, gekoppeld aan een natuurinrichtingsopgave vanuit het Rijk.

4. *Waarom wordt in de brief gesuggereerd dat een agrariër “geen belang” zou hebben bij wateraanvoer en -afvoer, terwijl deze agrariër uitsluitend de effectiviteit van de gekozen maatregel betwist? Erkent GS dat deze conclusie feitelijk onjuist kan zijn en mogelijk een verkeerde voorstelling van zaken geeft?*

Antwoord

In de betreffende brief wordt de agrariër juist uitgenodigd om expliciet aan te geven (bevestigen) dat hij ondanks zijn weerstand tegen de maatregel wél belang heeft bij de watervoorziening. Deze bevestiging tast overigens zijn positie in de procedures tegen de besluitvorming niet aan.

5. *Erkent GS dat het instellen van beroep tegen een vergunning een grondrecht is en niet kan worden uitgelegd als het ontbreken van belang bij bescherming van de eigen bedrijfsvoering?*

Antwoord

GS erkennen dat het instellen van beroep een recht is. Met deze brief is getracht helderheid te verkrijgen over de uitleg van dit beroep in relatie tot de belangen van de betreffende agrariër. Zie ook het antwoord op vraag 4.

6. *Waarom vermeldt GS niet dat zij op grond van voorschrift 3.1 verplicht is om alternatieve maatregelen te treffen wanneer een vergunde maatregel niet uitvoerbaar blijkt?
Welke alternatieven zijn onderzocht en waarom zijn deze niet aangeboden?*

Antwoord

In een eerder stadium hebben Gedeputeerde Staten al alternatieven onderzocht. Deze alternatieven vroegen ook om medewerking van dezelfde agrariër of waren niet te verenigen met de gewenste natuurinrichting.

7. *Hoe beoordeelt GS de juridische en financiële risico's voor de provincie wanneer werkzaamheden worden uitgevoerd die – volgens GS zelf – kunnen leiden tot het wegvallen van wateraanvoer en -afvoer voor aangrenzende percelen?
Is GS bereid volledige aansprakelijkheid te erkennen voor eventuele schade?*

Antwoord

Het borgen van de watertoevoer naar de agrarische percelen is onderdeel van de natuurinrichtingswerkzaamheden. Zolang dit niet geborgd is, worden bedoelde percelen niet afgesloten.

Indien daarbij onverhoopt enige schade ontstaat, dan zal Gedeputeerde Staten dit op eigen kosten herstellen, zoals toegezegd in de brief en zoals ook volgt uit de wet.

8. *Hoe verhoudt de toonzetting en inhoud van de brief zich tot de provinciale gedragscode voor zorgvuldig bestuur en omgang met burgers?
Is GS bereid deze brief te herzien of te verduidelijken richting betrokkenen?*

Antwoord

Over de wateroplossing is veel contact geweest, waaronder ook persoonlijke gesprekken, tussen agrariërs, waterschap en Programmabureau.

Nu de agrariërs deze wateroplossing aanvechten in een beroep, zitten we in een juridische fase van het proces. Bij die fase past in de formele stukken een andere toonzetting, die meer urgentie en druk geeft. Intussen blijft het Programmabureau in gesprek met de betrokken grondeigenaren, om op basis van redelijkheid eruit te komen. Wanneer uit de beroepsprocedure zou blijken dat de watervergunning aanpassing behoeft, dan treden we uiteraard weer in gesprek met gelijkblijvende intentie: een watersysteem afleveren dat zowel voor natuur als voor omliggende functies volstaat.

9. *Kan GS bevestigen dat het betreffende project onderdeel is van de realisatie van het provinciale Natuurnetwerk Nederland (NNN)?
Zo ja, erkent GS dat de gekozen inrichting (waaronder afplaggen) leidt tot de ontwikkeling van stikstofgevoelige natuur?
En onderschrijft GS dat, voor zover sprake is van stikstofgevoelige natuur, de verplichtingen uit de Europese Natuurherstelverordening hierop van toepassing (kunnen) zijn, en dat deze – al dan niet met rechtstreekse werking – gevolgen kunnen hebben voor de uitvoerbaarheid van het project en voor toekomstige gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden?*

Antwoord

Dit project maakt inderdaad onderdeel uit van het nog te realiseren deel van het NNN. De beoogde natuurdoelen hier zijn schrale graslanden en vochtig hooiland. Dit zijn stikstofgevoelige natuurtypen. Het verslechteringsverbod uit de Europese Natuurherstelverordening heeft alleen betrekking op habitattypen buiten Natura 2000. GS spannen zich samen met het Rijk in om te voorkomen dat er een externe werking van het NNN uit zal gaan en zien geen aanleiding om te veronderstellen dat effecten zullen optreden ten aanzien van uitbreidingsmogelijkheden en vergunningverlening.

10. *Is GS bereid om werkzaamheden op te schorten die risico's opleveren voor agrarische bedrijfsvoering en waterhuishouding, zolang beroepsprocedures lopen en noodzakelijke maatregelen niet uitvoerbaar zijn?*

Antwoord

Zolang de watertoevoer naar de agrarische percelen niet geborgd is doet Provincie geen ingrepen in het watersysteem. Beroepsprocedures die als niet kansrijk worden ingeschat zijn voor provincie geen reden tot stilleggen van de werkzaamheden vanwege de grote gevolgen voor planning en de bijkomende financiële gevolgen. Vooralsnog zijn eerdere verzoeken om voorlopige voorziening tegen de door HDSR verleende watervergunning en het bestemmingsplan en wijzigingsplan afgewezen.

Den Haag, 14 juli 2026

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA mr. A.W. Kolff